

"tetteinknek csak akkor van értelme, ha más is látja"

Klasszikus és talán közhelyes idézet, de akkor is a mai témám alapja: tetteinknek csak akkor van értelme, ha más is látja.

A beton-jellemű emberek (értsd: köt) miatt: a tett és a cselekedet között számomra különbség, hogy a tett mindig tudatos dolog, míg a cselekedet nem feltétlenül. Így tehát nem tartozik a tettek közé a lét- és fajfenntartó cselekedetek sora, legalábbis mindaz nem, amit biológiai értelemben értünk alatta.

Mindezek ismeretében nyugodtan ki merem állítani, hogy tökéletesen igaza van az egykori első kimondójának. Vannak, akik azt állítják, hogy az alkotás, legyen az a művészet bármelyik ága, önmagában tökéletes kiteljesülés, és nincs szükség hozzá sem publikumra, sem elismerésre. Ez ugyanúgy igaz, mint az előző. Hogy ez hogyan lehetséges? Úgy, hogy a művészetnek nem része az ember.

Világ életemben menekültem az olyan emberek elől, akik nagybetűkkel tetováltatják a homlólukra, hogy 'én művész vagyok!'. Arrogáns, idegesítő, másokat lenéző szemlélet ez, mert olyan kimondatlan szavak állnak (és itt tisztelet a szinte nemlétezően ritka kivételnek) mögötte, hogy más nem képes arra, amire ő, más nem látja, amit ő, stb. Ez részben lehet igaz, de még akkor sem jogosít fel senkit egy ilyen gondolkodásra az, hogy valamire képes, amire a nagy átlag nem. Mindig, minden emberben, kivétel nélkül akad valami olyan, ami bennem, vagy az adott 'művészen' nincs meg, amire ő képes, de én nem. Láttál már költőt olyan kőfalat építeni, ami századokig áll? Ahhoz is tudás kell, de még milyen. Az is művészet, ha megfelelő szemszögből nézzük.

De kissé elkanyarodtam a témától. Arra akartam utalni, hogy míg a művészetnek, a műnek önmagának tényleg nincs szüksége elismerésre vagy publikumra - miért is lenne? - addig az alkotónak igenis van. Szükségünk van arra, hogy valaki lássa, amit véghezviszünk. Hogy valaki támogasson azzal, hogy nem fecséreltük el az időnket, és alátámassza az érzéseinket, a munkánkat. Enélkül értelmét veszti a tett.

De nehogy félreértsen valaki, ez nem csak művekre vonatkozik. Illetve de, hisz minden, kezünk által létrejött dolog egy új mű a világban - csak hogy nem minden tett hagy egyből lenyomatot a világban, nem minden esetben lesz kézzelfogható a végeredmény. Ezeknél azonban talán még jobban számít a publikum, mint máshol.

Mindenki szeretné, ha értékelnék a munkáját. Gondoltál már arra, hogy talán ez tesz minket emberré, a szó költői értelmében? Hogy ne csak fenntartani kelljen magunkat, hanem olyan dolgokat tehessünk, ami túlmutat ezen. De ahhoz, hogy bizonyossá válhasson, hogy túlmutat rajta, nem elegendő a saját érzéseink: a külvilág támogatása kell hozzá, hogy biztosak lehessünk benne.

Írta Peter Molnar <mail@petermolnar.net>, dátum: 2007-07-14 17:40 UTC, utoljára frissítve: 2021-10-31 15:57 UTC , a publikáció eredeti elérhetősége: <https://petermolnar.net/journal/tetteinknek-csak-akkor-van-ertelme-ha-mas-is-latja/> ;
licenzfeltételek: CC-BY-4.0 .